

SKARGA I SKARGA KASACYJNA W POSTĘPOWANIU SĄDOWOADMINISTRACYJNYM

Komentarz

Barbara Adamiak

KOMENTARZE

2. WYDANIE

SKARGA I SKARGA KASACYJNA W POSTĘPOWANIU SĄDOWOADMINISTRACYJNYM

Komentarz

Barbara Adamiak

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

2. WYDANIE

Stan prawny na 1 marca 2017 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne
Bartosz Stanisławski

Łamanie
JustLuk

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-232-8
2. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przykopywa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	15
---------------------	----

Część I

Skarga w postępowaniu sądownoadministracyjnym

Rozdział 1. Właściwość sądów administracyjnych	23
I. Prawo skargi do sądu administracyjnego	23
II. Budowa systemu ustrojowego sądów administracyjnych ...	34
1. Uwagi wstępne	34
2. Właściwość wojewódzkich sądów administracyjnych ...	35
3. Właściwość Naczelnego Sądu Administracyjnego	40
III. Pełna regulacja właściwości sądów administracyjnych	42
IV. Zaskarżenie do wojewódzkiego sądu administracyjnego ...	44
1. Uwagi wstępne	44
2. Skarga na decyzje administracyjne	45
A. Uwagi ogólne	45
B. Przesłanki materialnoprawne zakwalifikowania czynności prawnej jako decyzji administracyjnej	45
C. Wyłączenie możliwości zakwalifikowania czynności prawnej jako decyzji administracyjnej na mocy regulacji zawartych w ustawach materialnoprawnych	56
D. Elementy formalne czynności prawnej organu administracji publicznej stanowiące podstawę do zakwalifikowania czynności jako decyzji administracyjnej	64

E. Wyłączenie zaskarżalności skargą decyzji kasacyjnej z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Sprzeciw od decyzji	70
F. Wyłączenie zaskarżalności decyzji administracyjnej przez poddanie sprawy właściwości sądów powszechnych	70
3. Skarga na postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym, postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym. Skarga na postanowienia wydane w postępowaniu administracyjnym	84
A. Uwagi ogólne	84
B. Postanowienia, na które służy zażalenie	92
C. Postanowienia kończące postępowanie	93
D. Postanowienia rozstrzygające sprawę co do istoty ...	94
E. Skarga na postanowienia wydane w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, na które służy zażalenie	98
4. Skarga na inne akty lub czynności z zakresu administracji publicznej niż decyzje administracyjne i postanowienia, dotyczące uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa	103
5. Skarga na pisemne interpretacje przepisów prawa podatkowego wydawane w indywidualnych sprawach, opinie zabezpieczające i odmowę wydania opinii zabezpieczających	120
A. Uwagi ogólne	120
B. Skarga na pisemne interpretacje przepisów prawa podatkowego wydawane w indywidualnych sprawach	121
C. Skarga na opinie zabezpieczające i odmowę wydania opinii zabezpieczających	124
6. Skarga na bezczynność lub przewlekłe prowadzone postępowanie (skarga na bezczynność lub przewlekłość materialnoprawną)	125
A. Uwagi ogólne	125
B. Skarga na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w przypadkach określonych w pkt 1–4 (art. 3 § 2 pkt 8 p.p.s.a.)	126

C. Skarga na przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawach pisemnych interpretacji przepisów prawa podatkowego wydawanych w indywidualnych sprawach, opinii zabezpieczających i odmowy wydania opinii zabezpieczających	136
7. Skarga na bezczynność lub przewlekłość procesową (art. 3 § 2 pkt 9 p.p.s.a.)	138
8. Skarga na akty prawa miejscowego jednostek samorządu terytorialnego i terenowych organów administracji rządowej	145
9. Skarga na akty organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej	151
10. Skarga na akty nadzoru nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego	159
V. Skarga na podstawie ustaw szczególnych	166
VI. Skarga na niewykonanie wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego	187
VII. Zakres ograniczenia właściwości sądów administracyjnych ..	192
Rozdział 2. Legitymacja do złożenia skargi do sądu administracyjnego	206
I. Bezpośrednie i pośrednie prawo do sądu administracyjnego	206
1. Wyznaczenie konstytucyjnego układu podmiotowego strony skarżącej	206
2. Funkcja postępowania sądownoadministracyjnego a rozszerzenie układu podmiotowego	207
3. Konstrukcja prawna bezpośredniego prawa do sądu administracyjnego	210
II. Zdolność sądowa	212
1. Uwagi ogólne	213
2. Dopuszczalność uzupełnienia braków zdolności sądowej. Zakres dopuszczalności uzupełnienia braków zdolności sądowej	225
3. Następstwo prawne w zakresie zdolności sądowej	226
4. Zdolność sądowa w regulacji szczególnej	231
5. Zdolność sądowa organu administracji publicznej	235
6. Zdolność sądowa wspólnoty samorządowej (gminy, powiatu, województwa)	240

III. Interes prawny	242
IV. Zdolność procesowa w postępowaniu sądowoadministracyjnym	296
V. Legitymacja prokuratora do wniesienia skargi	316
VI. Legitymacja Rzecznika Praw Obywatelskich do wniesienia skargi	322
VII. Legitymacja Rzecznika Praw Dziecka do wniesienia skargi ...	325
VIII. Legitymacja organizacji społecznej do wniesienia skargi	326
IX. Legitymacja do złożenia skargi na podstawie ustaw szczególnych	345
X. Pośrednie prawo do sądu administracyjnego	375
Rozdział 3. Pełnomocnictwo do wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	398
Rozdział 4. Pierwszeństwo obrony na drodze administracyjnej jako przesłanka dopuszczalności skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	436
I. Wprowadzenie	437
II. Pierwszeństwo obrony na drodze administracyjnej wobec działania, bezczynności, przewlekłe prowadzonego postępowania podejmowane w formach ustanowionych w przepisach administracyjnego prawa procesowego	439
1. Wykorzystanie środków zaskarżenia w toku instancji przesłanką dopuszczalności skargi	439
2. Ograniczenia pierwszeństwa obrony na drodze administracyjnej zaskarżalności decyzji administracyjnej ...	458
3. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa	459
A. Wprowadzenie	459
B. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa w regulacji Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	460
C. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa jako sformalizowany środek obrony	460
D. Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa jako środek obrony o ograniczonym zakresie wymogów formalnych	467
III. Wyłączenie pierwszeństwa obrony na drodze administracyjnej	470

1. Obowiązujące rozwiązania	470
2. Nowe rozwiązania w zakresie wyłączenia pierwszeństwa drogi administracyjnej zaskarżalności innych aktów i czynności (art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a.), aktów prawa miejscowego, uchwał i zarządzeń z zakresu administracji publicznej (art. 3 § 2 pkt 5 i 6 p.p.s.a.)	472
IV. Weryfikacja aktów wydanych w postępowaniu administracyjnym (podatkowym) na drodze administracyjnej i drodze sądowej a pierwszeństwo drogi administracyjnej ..	474
Rozdział 5. Wymagania formalne wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	485
I. Uwagi ogólne	485
II. Wymagania formalne dotyczące treści skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	485
1. Uwagi ogólne	487
2. Oznaczenie wojewódzkiego sądu administracyjnego	488
3. Oznaczenie skarżącego	488
4. Wskazanie zaskarżonego aktu, bezczynności lub przewlekłe prowadzonego postępowania	490
5. Wskazanie organu, którego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania dotyczy skarga	491
6. Określenie naruszenia prawa	491
III. Naruszenie prawa dające podstawy do uwzględnienia skargi na decyzję lub postanowienie	494
1. Uwagi ogólne	495
2. Naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy	496
3. Kwalifikowane naruszenie przepisów postępowania	497
A. Uwagi ogólne	497
B. Podstawy wznowienia postępowania administracyjnego i podatkowego	498
4. Naruszenie niekwalifikowane prawa postępowania	514
5. Kwalifikowane naruszenie przepisów prawa materialnego	515
A. Uwagi ogólne	515
B. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji lub postanowienia	515

C. Przesłanki sanacji kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego	522
IV. Uwzględnienie skargi na inne akty lub czynności	526
V. Naruszenie prawa a moc oceny prawnej wojewódzkiego sądu administracyjnego i wykładni Naczelnego Sądu Administracyjnego	535
VI. Określenie naruszenia interesu prawnego	536
VII. Dowód w zakresie skargi, o której mowa w art. 52 § 3 i 4 p.p.s.a., że skarżący wezwał właściwy organ do usunięcia naruszenia prawa	536
VIII. Wniosek o zastosowanie środka przez sąd administracyjny; wniosek o wymierzenie organowi grzywny; wniosek o przyznanie sumy pieniężnej od organu na rzecz skarżącej ..	538
IX. Podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika	539
X. Dołączenie do skargi pełnomocnictwa, jeżeli skargę wnosi pełnomocnik (art. 46 § 3 p.p.s.a.)	545
XI. Dołączenie odpisów	548
XII. Rozwiązania szczególne w zakresie wymogów skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	564
XIII. Obowiązek sporządzenia skargi i odpisu załączników w języku polskim	568
XIV. Kilku skarżących w jednej sprawie	569
XV. Forma pisemna skargi	571
XVI. Termin wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	575
1. Uwagi ogólne	575
2. Sposób obliczania terminu do wniesienia skargi	604
3. Ochrona przed skutkami uchybienia terminowi do wniesienia skargi	617
A. Uwagi wprowadzające	617
B. Przesłanki formalne wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi	630
C. Odrzucenie wniosku	634
XVII. Tryb wnoszenia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	641
XVIII. Wymóg formalny uiszczenia wpisu od skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	646

1. Uwagi ogólne	646
2. Zakres podmiotowy obowiązku uiszczenia wpisu. Jeden wpis	656
3. Konkretyzacja wysokości wpisu stosunkowego. Konsekwencje braku określenia w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia	661
4. Sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia	671
5. Rozszerzenie wysokości opłaty kancelaryjnej w związku z wnoszeniem skarg w formie dokumentu elektronicznego	673
6. Wykonanie przez stronę skarżącą obowiązku uiszczenia wpisu i opłaty kancelaryjnej	674
7. Prawo pomocy wyjątkiem od obowiązku uiszczenia wpisu i opłaty kancelaryjnej	679
A. Uwagi ogólne	680
B. Zakres prawa pomocy	680
C. Treść i forma wniosku o przyznanie prawa pomocy ..	695
D. Właściwość wojewódzkiego sądu administracyjnego do rozpoznania wniosku o przyznanie prawa pomocy ..	702
E. Obowiązek złożenia dodatkowego oświadczenia oraz dokumentów	702
F. Wygaśnięcie prawa pomocy	706
XIX. Wniosek o przyznanie zwrotu należnych kosztów postępowania	706
XX. Wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu lub czynności	708
XXI. Odrzucenie skargi przez wojewódzki sąd administracyjny ...	724

Część II

Skarga kasacyjna w postępowaniu sądowoadministracyjnym

Rozdział 1. Zakres przedmiotowy skargi kasacyjnej w postępowaniu sądowoadministracyjnym	731
Rozdział 2. Legitymacja do wniesienia skargi kasacyjnej	750
Rozdział 3. Doręczenie odpisu sentencji wyroku oraz doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem	771

Rozdział 4. Wymagania skargi kasacyjnej	784
I. Uwagi ogólne	784
II. Wymagania materialne treści skargi kasacyjnej	787
1. Uwagi wstępne	787
2. Oznaczenie zaskarżonego orzeczenia	787
3. Wskazanie, czy orzeczenie jest zaskarżone w całości, czy w części	788
4. Przytoczenie podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienie	789
A. Podstawy skargi kasacyjnej	789
B. Klasyfikacja podstaw kasacyjnych	791
C. Rozgraniczenie prawa materialnego i prawa procesowego	794
D. Charakter prawny regulacji Kodeksu postępowania administracyjnego i Ordynacji podatkowej	795
E. Naruszenie prawa materialnego	796
F. Naruszenie przepisów postępowania	824
Uwagi ogólne	824
Nieważność postępowania	842
5. Sformułowanie podstaw kasacyjnych	854
A. Uwagi wprowadzające	854
B. Ograniczenie wprowadzenia podstaw kasacyjnych ..	858
C. Uzupełnienie podstaw kasacyjnych	863
D. Uzasadnienie podstaw kasacyjnych	865
6. Wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądania uchylenia lub zmiany ...	869
III. Wymóg materialny sporządzenia skargi kasacyjnej	871
1. Przymus zastępstwa – podpis skargi kasacyjnej	872
2. Wyłączenie przymusu zastępstwa	873
3. Zakres przymusu zastępstwa	874
IV. Wymagania formalne skargi kasacyjnej	874
V. Rozwiązania w zakresie wymogów skargi kasacyjnej w ustawach szczególnych	875
VI. Forma skargi kasacyjnej	880
VII. Tryb i termin wniesienia skargi kasacyjnej	880
1. Uwagi ogólne	881
2. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej	883
3. Wniosek o rozpoznanie sprawy na rozprawie albo oświadczenie o zrzeczeniu się rozprawy	887

4. Wpis od skargi kasacyjnej. Koszty postępowania kasacyjnego	887
VIII. Wniosek o wstrzymanie aktu lub czynności zaskarżonych do wojewódzkiego sądu administracyjnego	891
Bibliografia	897
Indeks artykułów	901

Wykaz skrótów

Akty prawne

- k.c. – Kodeks cywilny z 23.04.1964 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 459)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- k.p.a. – Kodeks postępowania administracyjnego z 14.06.1960 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.)
- k.p.c. – Kodeks postępowania cywilnego z 17.11.1964 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.)
- k.r.o. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy z 25.02.1964 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2082 ze zm.)
- k.s.h. – Kodeks spółek handlowych z 15.09.2000 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1578 ze zm.)
- o.p. – Ordynacja podatkowa z 29.08.1997 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.)
- p.bud. – Prawo budowlane z 7.07.1994 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 290 ze zm.)
- p.poczt. – Prawo pocztowe z 23.11.2012 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1113 ze zm.)
- p.prok. – Prawo o prokuraturze z 28.01.2016 r. (Dz.U. poz. 177 ze zm.)
- p.p.s.a. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z 30.08.2002 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 718 ze zm.)

- p.s. – Prawo o stowarzyszeniach z 7.04.1989 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 210)
- p.s.w. – Prawo o szkolnictwie wyższym z 27.07.2005 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1842 ze zm.)
- p.u.s.a. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych z 25.07.2002 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1066 ze zm.)
- u.d.i.p. – ustawa o dostępie do informacji publicznej z 6.09.2001 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764)
- u.g.n. – ustawa o gospodarce nieruchomościami z 21.08.1997 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.)
- u.i.d.p. – ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne z 17.02.2005 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1114 ze zm.)
- u.k.r.b. – ustawa o koncesji na roboty budowlane lub usługi z 9.01.2009 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 113)
- u.p.e.a. – ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji z 17.06.1966 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 599 ze zm.)
- u.p.z.p. – ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27.03.2003 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 778 ze zm.)
- u.r.l. – ustawa o referendum lokalnym z 15.09.2000 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 400)
- u.s.d.g. – ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z 2.07.2004 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1829 ze zm.)
- u.s.g. – ustawa o samorządzie gminnym z 8.03.1990 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)
- u.s.p. – ustawa o samorządzie powiatowym z 5.06.1998 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.)
- ustawa o KAS – ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej z 16.11.2016 r. (Dz.U. poz. 1947 ze zm.)
- ustawa o RM – ustawa o Radzie Ministrów z 8.08.1996 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 392 ze zm.)
- ustawa o zmianie u.i.d.p. – ustawa o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw z 10.01.2014 r. (Dz.U. poz. 183 ze zm.)

- u.s.w. – ustawa o samorządzie województwa z 5.06.1998 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 486 ze zm.)
- u.u.c.p.g. – ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 13.09.1996 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 250 ze zm.)
- u.u.i.ś. – ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3.10.2008 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.)
- u.u.k.r.b. – ustawa o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi z 21.10.2016 r. (Dz.U. poz. 1920)
- u.w.a.r.w. – ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie z 23.01.2009 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.)
- u.z.p.p.r. – ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z 6.12.2006 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 383 ze zm.)

Inne

- CBOSA – Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych
- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
- ONSAiWSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
- SN – Sąd Najwyższy
- TK – Trybunał Konstytucyjny

USTAWA

z 30.08.2002 r.

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

(Dz. U. z 2016 r. poz. 718; zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 846, poz. 996, poz. 1948,
poz. 2103, poz. 2261)

(wyciąg)

CZĘŚĆ I

**Skarga w postępowaniu
sądowoadministracyjnym**

ROZDZIAŁ 1

Właściwość sądów administracyjnych

I. Prawo skargi do sądu administracyjnego

Art. 1. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi normuje postępowanie sądowe w sprawach z zakresu kontroli działalności administracji publicznej oraz w innych sprawach, do których jego przepisy stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy sądowoadministracyjne).

Według art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Jedną z podstawowych wartości demokratycznego państwa prawnego jest prawo do sądu. Konsekwentnie realizując zasadę demokratycznego państwa w Konstytucji RP w rozdziale II „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela” w części regulującej „Wolności i prawa osobiste”, w art. 45 ust. 1 unormowano prawo do sądu, stanowiąc, iż każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Z kolei w części „Środki ochrony wolności i praw” w art. 77 ust. 2 wyłączono dopuszczalność ograniczenia prawa do sądu, ustanawiając związaną ustawodawcy: „Ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszenia wolności lub praw”.

Regulacja prawa do sądu w Konstytucji ma przy ustaleniu tego prawa podstawowe znaczenie w dwóch zakresach:

- 1) przy wykładni przepisów prawa regulujących zakres właściwości sądu, dając pierwszeństwo prawu do sądu;
- 2) przy wykładni należy uwzględnić regulację przedmiotową prawa do sądu, którą wyznacza zamieszczenie jej w rozdziale II Konstytucji RP „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela”, w części regulującej „Wolności i prawa osobiste” i części „Środki ochrony wolności i praw”.

Drugi zakres wyznacza przedmiotowo prawo do sądu. Prawo do sądu nie jest abstrakcyjnym prawem przyznanym jednostce. Jest to prawo ochrony wolności i praw osobistych. Realizacja prawa do sądu wymaga ustalenia związku przedmiotu zaskarżenia z ochroną wolności, praw, obowiązków jednostki. Jest to szerokie, pojemne ujęcie podmiotowe i przedmiotowe, które obejmuje cały układ stosunków prawnych jednostki pozostający we władczym działaniu podmiotów wykonujących administrację publiczną. Ma jednak znaczenie ograniczające, powodując, że prawem skargi do sądu nie są objęte te działania podjęte przy wykonywaniu administracji publicznej, które nie są przedmiotowo związane z ochroną wolności, praw, obowiązków jednostki.

Prawo do sądu w Konstytucji RP jest wyznaczone regulacją ustrojową wymiaru sprawiedliwości. Według art. 175 ust. 1 Konstytucji RP wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe. Ten konstytucyjny ustrój wymiaru sprawiedliwości jest uzupełniony regulacją rozgraniczenia kompetencji sądów. Zgodnie z art. 177 Konstytucji RP sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości we wszystkich sprawach z wyjątkiem spraw ustawowo zastrzeżonych dla właściwości innych sądów. Według art. 184 ustawy zasadniczej Naczelny Sąd Administracyjny oraz inne sądy administracyjne sprawują w zakresie określonym w ustawie kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta obejmuje również orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu te-

rytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Konstytucyjny podział drogi do sądu na drogę przed sądem powszechnym i drogę przed sądem administracyjnym nie został uregulowany w sposób pełny. Zarówno w art. 177, jak i w art. 184 Konstytucja odsyła do regulacji ustawowej. Właściwość sądów powszechnych w zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości we wszystkich sprawach jest ograniczona przez wyłączenie spraw ustawowo zastrzeżonych do właściwości innych sądów. Tak też określa właściwość sądów powszechnych Prawo o ustroju sądów powszechnych z 27.07.2001 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 133 ze zm.), stanowiąc w art. 1 § 2, że sądy powszechne sprawują wymiar sprawiedliwości w zakresie nienależącym do sądów administracyjnych. Artykuł 184 Konstytucji RP w kwestii właściwości przedmiotowej sądów administracyjnych odsyła do zakresu określonego w ustawie. Wyznaczenie drogi do właściwego sądu następuje zatem na podstawie regulacji ustawowej, z zastrzeżeniem przypisanego domniemania właściwości sądów powszechnych.

Właściwość sądów administracyjnych unormowana w art. 184 Konstytucji RP odsyła do regulacji zakresu w ustawie. Wyznaczenie zakresu właściwości sądu ma zatem oparcie w Konstytucji i ustawach. Według art. 184 Konstytucji RP Naczelny Sąd Administracyjny oraz inne sądy administracyjne sprawują, w zakresie określonym w ustawie, kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta obejmuje również orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Konstytucja, regulując w art. 184 właściwość sądów administracyjnych, przesądziła o aspekcie podstawowym dla wyznaczenia granic drogi przed sądem administracyjnym – tj. aspekcie przedmiotowym. Sądy administracyjne właściwe są do kontroli działalności administracji publicznej. Działalność administracji publicznej, ze wskazaniem, że wchodzi w ten zakres wykonywanie administracji publicznej w formie uchwał organów samorządu terytorialnego i w formie aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej, objęta jest właściwością sądów administracyjnych.

Barbara Adamiak – profesor doktor habilitowany nauk prawnych; sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego; kierownik Zakładu Postępowania Administracyjnego i Sądownictwa Administracyjnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego; współautorka m.in. tomu 9 *Prawo procesowe administracyjne w Systemie Prawa Administracyjnego*, komentarzy do Kodeksu postępowania administracyjnego i części procesowej Ordynacji podatkowej, *Metodyki pracy sędziego w sprawach administracyjnych* oraz ponad 200 innych publikacji – monografii, artykułów, studiów i glos z zakresu prawa administracyjnego, postępowania administracyjnego i sądownictwa administracyjnego.

Opracowanie stanowi praktyczny komentarz do przepisów ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi dotyczących skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego i skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Publikacja ma na celu ułatwienie przygotowania skarg w przedmiocie sporu o zgodność z prawem zaskarżonego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania przez organy administracji publicznej, bez narażania skarżącego na ponoszenie kosztów postępowania sądownictwa administracyjnego. Przedstawiono w niej aktualne orzecznictwo (zarówno dominującą linię orzeczniczą, jak i orzeczenia odmienne), co pomaga rozstrzygnąć wątpliwości interpretacyjne odnośnie do przepisów ustawy.

W drugim wydaniu komentarza szczegółowo omówiono najnowsze zmiany do ustawy dotyczące m.in.:

- rozszerzenia właściwości sądów administracyjnych,
- nowych rozwiązań w zakresie wymogów formalnych skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, a zwłaszcza skarg na indywidualne interpretacje i opinie zabezpieczające, oraz skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Komentarz jest przeznaczony dla prawników praktyków (adwokatów, radców prawnych), a także dla osób przygotowujących się do egzaminów na aplikację i egzaminów je kończących. Będzie również przydatny doradcom podatkowym i rzecznikom patentowym.

9788381072328 W02P01

ISBN 978-83-8107-232-8

9788381072328

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL